

Hronika / Chronik

Izvještaj o radu Centra za balkanološka ispitivanja u 2008. godini

Tokom 2008. godine, Centar za balkanološka ispitivanja ANUBiH, iako još uvijek sa minimumom stručnog kadra, nastavio je bilježiti proširenje svojih aktivnosti i njihovu uspješnu realizaciju.

Zahvaljujući finansijskoj dotaciji Rimsko-germanske komisije Njemačkog arheološkog instituta iz Frankfurta na Majni, te Federalnog ministarstva kulture i sporta početkom godine štampan je Godišnjak XXXVI/34 za 2007. godinu. Časopis je upućen u razmjenu na preko 130 adresa najznačajnijih institucija u zemlji i inostranstvu. S većinom spomenutih institucija razmjena je uspostavljena još u vrijeme osnivanja Centra, dok je sa nekolicinom razmjena uspostavljena u posljednjih nekoliko godina.

U 2008. godini nastojalo se proširiti aktivnosti Centra naučnoistraživačkim projektima. Početkom godine potpisan je Ugovor s Federalnim ministarstvom kulture i sporta za finansiranje projekta „Orijentaciono arheološko istraživanje na trasi koridora V/C na području Federacije Bosne i Hercegovine“. Pošto je evidentno da od strane drugih, više nadležnih institucija nije učinjeno ništa na istraživanju i zaštiti postojećih i potencijalnih lokaliteta, Centar je sa svojim skromnim kapacitetima okupio grupu stručnjaka za realizaciju ovog projekta koji predstavlja pripremnu fazu za zaštitna istraživanja koja bi trebala uslijediti prije građevinskih radova. Nažalost, realizacija projekta nije tekla po planu, jer je i pored dopisa i urgencija koje su tokom cijele godine slate Ministarstvu prometa i komunikacija Bosne i Hercegovine, a koji nam je trebao dostaviti potrebnu dokumentaciju (plan trase puta s pratećom dokumentacijom), navedena dokumentacija dostavljena tek u mjesecu decembru. Iz tog razloga realizacija projekta pomjerena je na prvo tromjesečje 2009. godine.

Osim ovog, saradnici Centra su osmislili te na konkurs za finansiranje naučnoistraživačkih projekata Federalnog ministarstva nauke i obrazovanja prijavili prijedlog projekta „Digitalizacija Kartoteke Grobovi stanovnika sjeverozapadnog Balkana“. U Centru za balkanološka ispitivanja ANUBiH se već od 1969. godine intenzivno radi na formiranju Kartoteke „Grobovi prahistorijskih stanovnika Zapadnog Balkana“ te Centar danas raspolaže sa preko 2350 kartona s tekstualnim i slikovnim podacima – za ukupno 2130 grobnih cjelina sa cijelog prostora Zapadnog Balkana. Predloženim projektom nastoji se na suvremeni način pristupiti završnoj etapi obrade ovog jedinstvenog arheološkog korpusa, te načiniti sveobuhvatna digitalizacija elemenata kulta sahranjivanja u prahistoriji Zapadnog Balkana. Time bi se zainteresovanim naučnicima omogućilo cjelo-

vito istraživanje duhovne kulture prahistorijskih stanovnika ovog dijela Evrope, a naš Centar bi postao jednim od središta modernog analitičkog proučavanja u domenu paleobalkanologije. Kako projekat nije prošao na gore navedenom konkursu, uvršten je u plan aktivnosti za 2009. godinu.

Paralelno s ovim tekle su pripreme za izdavanje monografije Dr. Veljka Paškvalina „Antički sepulkralni spomenici sa područja Bosne i Hercegovine“. Tekst monografije kao i slikovni materijal je obrađen, a opsežan predgovor knjige napravio je akademik Nenad Cambi, član Centra. Kako sredstva za finansiranje tražena na konkursu Fondacije za izdavaštvo Federalnog ministarstva kulture i sporta nisu odobrena, izdavanje monografije je prenesena u plan aktivnosti Centra za 2009. godinu.

Težište rada u drugoj polovini godine bilo je na pripremama za novi broj Godišnjaka. Aktuelni Godišnjak br. XXXVII/35 za 2008. godinu sastoji se iz ukupno 9 radova, tri teksta in memoriama, te hronike Centra, a u njemu su učestvovali autori iz Bosne i Hercegovine, Srbije, Hrvatske i SR Njemačke. Radovi su na vrijeme pristigli u naš Centar, u toku je njihova redakcijska obrada, te priprema za digitalno-tehničku obradu i pripremu za štampu, tako da se izdanje ovog broja očekuje tokom februara 2009. godine. Časopis su finansijski pomogli Rimsko-germanska komisija Njemačkog arheološkog instituta iz Frankfurta na Majni i Federalno ministarstvo kulture i sporta.

U augustu 2008. godine preminuo je Dr. Veljko Paškvalin čime je Centar izgubio istaknutog saradnika i člana redakcije Godišnjaka. Do posljednjeg dana Dr. Veljko Paškvalin je sa saradnicom Forić aktivno radio na završnoj obradi i pripremi za objavljivanje rukopisa svoje disertacije „Antički sepulkralni spomenici sa područja Bosne i Hercegovine“ te na pripremi rada „Kamenjača kod Breze – mladeželjeznodobna i rimska nekropola“ za aktuelni broj Godišnjaka.

Prof. dr. Blagoje Govedarica, urednik Godišnjaka CBI ANUBiH, tokom 2008. godine obavio je većinu organizacionih aktivnosti unutar Centra, kako onih koji se tiču časopis, tako i pripreme naučno-istraživačkih projekata, i Pravilnika o radu Centra. Zahvaljujući njegovom angažmanu obezbijedena je finansijska dotacija od strane Rimsko-Germanske komisije Njemačkog arheološkog instituta. Profesor Govedarica je na izornoj sjednici ANU BiH 19. 9. 2008. izabran za domaćeg člana ANUBiH. što je on svojim dosadašnjim naučnim radom djelovanjem u našoj i evropskoj arheologiji u punoj mjeri zaslužio. Izbor prof. dr. Govedarice u članstvo ANU BiH je i za naš Centar veliko priznanje i podsticaj za budući rad.

Saradnica Centra Melisa Forić, osim svojih redovnih obaveza u Centru i redakciji Godišnjaka, u okviru tri velika arheološka projekta učestvovala je i na terenskim istraživanjima na lokalitetu Desilo-Hutovo Blato kod Čapljine u Hercegovini, Kicelj kod Tuzle te u Okolištu kod Visokog. Također, učestvovala je na godišnjoj međunarodnoj konferenciji Njemačkog društva za podvodnu arheologiju DEGWA (Hamburg 14-18. februara 2008) kao koreferent Snježani Vasilj, sa referatom „*Secret harbour of the Illyrian Warriors*“, te na 1. međunarodnom simpoziju Digitalizacija kulturnog naslijeđa Bosne i Hercegovine (Sarajevo, 21-23.4.2008) sa referatom „*Digitalizacija kartoteke "Grobovi stanovnika sjeverozapadnog Balkana" Centra za balkanološka ispitivanja ANUBiH- budućnost jedne ideje?*“. Oba rada su predana na objavljivanje. Za aktuelni broj Godišnjaka

pripremila je tekst in memoriama za dr. Branku Raunig, te sa Snježanom Vasilj članak „*Istraživanje prapovijesnog tumula i nekropole na lokalitetu Desilo, Hutovo Blato*. Osim ovoga bila je na kraćem studijskom boravku na Institutu za prahistoriju i ranu historiju Univerziteta u Beču u svrhu prikupljanja literature i materijala za izradu magistarske radnje. Tokom 2008. godine, radila je s profesorom Govedaricom na pripremi i realizaciji naučno-istaživačkih projekata, izradi Pravilnika o radu Centra kao i na sređivanju Arhive.

Centar je 28. 11. 2008. održao sjednicu na kojoj je usvojen prijedlog Pravilnika o radu Centra, kao i prijedlog za izbor novih članova Centra. Kako je zbog nedostatka finansijskih sredstava bilo nemoguće održati sjednicu uz prisustvo svih članova Centra, navedeni su svoje primjedbe i saglasnosti dostavili pismenim putem, odnosno o svojoj odluci i mišljenju obavijestili telefonom. Za nove članove Centra izabrani su:

- dr. Adnan Busuladžić, direktor Zemaljskog muzeja u Sarajevu;
- prof. dr. Blagoje Govedarica, domaći član Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine, vanredni profesor Univerziteta u Heidelbergu, honorarni profesor na Univerzitetu u Berlinu, naučni saradnik Eurasiyen odjela Njemačkog Arheološkog instituta u Berlinu, naučni savjetnik Centra za balkanološka ispitivanja;
- prof. dr. Bernhard Hänsel, profesor emeritus, počasni doktor Univerziteta u Bukureštu i Slovačke akademije nauka, član Poljske akademije nauka i Akademije nauka Saksonije u Dresdenu,
- prof. dr. Dževad Juzbašić, professor emeritus; redovni član ANUBiH; član Internacionalne komisije za istoriju Slavena pri Internacionalnom komitetu za istorijske nauke, član Komisije za istoriju jugoistočne Evrope Fondacije pro oriente u Beču; vršilac dužnosti direktora Centra za balkanološka ispitivanja;
- doc. dr. Esad Kurtović, docent na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu;
- dr. Ante Milošević, muzejski savjetnik Muzeja cetinske krajine u Sinju i Muzeja Hrvatskih arheoloških spomenika u Splitu, predavač na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Splitu;
- prof. dr. Biba Teržan, redovni član Slovenske akademije znanosti i umjetnosti; redovni profesor arheologije na Filozofskom fakultetu u Ljubljani, profesor na Institutu za praistorijsku arheologiju Slobodnog univerziteta u Berlinu.

Na sjednici su razmatrane tekuće aktivnosti iz okvira rada Redakcije Gođišnaka i potrebe njenog proširenja zbog iznenadne smrti dr. Paškvalina. Za novog člana redakcije izabran je doc. dr. Esad Kurtović, historičar iz Sarajeva.

Na sjednici Predsjedništva ANUBiH 1. 12. 2008. potvrđen je Pravilnik o radu Centra kao i izbor akademika Dževada Juzbašića na mjesto direktora Centra, umjesto funkcije v. d. direktora koju je do tada obavljao.